

Sygn. akt II AKa 442/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA - Ewa Jethon (spr.)

Sędziowie SA - Dorota Tyrła

SA - Ewa Leszczyńska-Furtak

Protokolant Tomasz Wilk

przy udziale Prokuratora Gabrieli Marczyńskiej-Tomali

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2024 r.

sprawy z wniosku J. P.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji wniesionej przez reprezentanta Skarbu Państwa Komendanta Stołecznego Policji

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 16 sierpnia 2022 r. sygn. akt XVIII Ko 133/21

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;*
- 2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni J. P. kwotę 240 (dwustu czterdziestu) złotych z tytułu zwrotu wydatków za ustanowienie pełnomocnika przed Sądem Apelacyjnym;*
- 3. wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 442/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:			

<p>1. CZEŚĆ WSTĘPNA</p>	
<p>Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 sierpnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt XVIII Ko 133/21</p>	
<p>Podmiot wnoszący apelację</p>	
<p># oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># oskarżyciel posiłkowy</p>	
<p># oskarżyciel prywatny</p>	
<p># obrońca</p>	
<p># oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># inny</p>	
<p>1.3. Granice zaskarżenia</p>	

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy		

	prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi			

przez sąd odwoławczy				
2.1. Ustalenie faktów				
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

2.2. Ocena dowodów		
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		

Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.
STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych z podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść orzeczenia:</p> <p>- polegający na błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że zasądzona tytułem zadośćuczynienia z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania kwota 2000 zł jest odpowiednia podczas, gdy zebrany w sprawie materiał wskazuje, że okoliczności zatrzymania oraz czas zatrzymania, jak i znikoma intensywność doznanych krzywd uzasadniają oddalenie wniosku w całości.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.		
<p>Bezzasadny jest zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, upatrywany przez skarżącą w ustaleniu, że zasądzona tytułem zadośćuczynienia z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania kwota 2000 zł jest odpowiednia podczas, gdy zebrany w sprawie materiał wskazuje, że okoliczności zatrzymania oraz czas zatrzymania, jak i znikoma intensywność doznanych krzywd uzasadniają oddalenie wniosku w całości.</p>		

Tak skonstruowany zarzut nie kwestionuje zatem wynikającej z art. 552§4 k.p.k. przesłanki niewątpliwej niesłuszności zatrzymania a fakt zasądzenia zadośćuczynienia.

Tymczasem Sąd I instancji prawidłowo wykazał zarówno niewątpliwą niesłuszność zatrzymania, jak i wynikającą z niego dla zatrzymanej Wnioskodawczynie krzywdę a w konsekwencji także jej zadośćuczynienie.

Słusznie w tej mierze podzielił pogląd Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie zawarty w postanowieniu z dnia 8 czerwca 2021r. sygn. II Kp 3427/20 o niezasadności i nieprawidłowości zatrzymania wnioskodawczynie J. P..

Oceny tej dokonał zasadnie na tle wykładni art. 244§1 k.p.k., który stanowi, że Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, a zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamości albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyśpieszonym. Oznacza to obligatoryjność łącznego spełnienia dwóch przesłanek - istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa oraz istnienia jednej z wymienionych przesłanek dodatkowych, dla możliwości zastosowanie środka przymusu w postaci zatrzymania.

Sąd Okręgowy trafnie wywiódł, że nie zostały one spełnione. Wskazał wszak, że biorąc pod uwagę czyn zarzucony J. P.

w dacie zatrzymania, całkowicie nieuzasadnione było założenie możliwości jej ukrywania się, ucieczki, czy tym bardziej zatarcia śladów przestępstwa, zważywszy na to, że nie stawiała ona czynnego, dotkliwego oporu fizycznego, nie podejmowała żadnych działań mających na celu zatarcie śladów przestępstwa (str.5 uzasadnienia). Nadto wynika z niego, że „Analizując dokumenty załączone w aktach II Kp 3427/20, a dotyczących czynności z udziałem J. P., można wywnioskować, że czynności zatrzymania w dniu przedmiotowej demonstracji były wykonywane mechanicznie wobec osób w niej biorących udział, protokoły kopiowane i zmieniane tylko pod względem danych osobowych zatrzymywanych. Na taki stały schemat działania funkcjonariuszy Policji w dniu przedmiotowej demonstracji wskazał świadek M. T., który przyznał, że wykonywał rozkazy przełożonych. W sytuacji J. P. nie istniały żadne podstawy do przyjęcia, że brała ona udział w zbiegowisku dopuszczającym się zamachu na mienie, czy osobę.”

Biorąc pod uwagę, że Wnioskodawczyni była w wyniku zatrzymania pozbawiona wolności od godziny 18:45 w dniu 24 października 2020 r. do godziny 02:15 w dniu 25 października 2020 r., niezasadne jest twierdzenie skarżącego o znikomej intensywności doznanych krzywd. Dodatkowo zatrzymaniu towarzyszyło przewiezienie do KPP G. i skucie rąk kajdankami. Sąd wskazał też inne okoliczności kształtujące poczucie krzywdy w przebiegu zatrzymania i jego następstwa. Wskazał, że „nie wyjawiono zatrzymanej podstaw zatrzymania. Wykonano czynność

przeszukania w obecności policjanta mężczyzny, co było dla zatrzymanej stresujące wobec tego, że wystąpiła u niej menstruacja i wymagała użycia zabezpieczeń higienicznych. Zatrzymanej nie informowano o godzinie, wykonywano bezpodstawnie zdjęcia, nie informowano o kolejnych czynnościach związanych z zatrzymaniem.” (str.2 uzasadnienia). W toku przesłuchania wskazała, że w wyniku tej sytuacji utraciła zaufanie o policji. Odczuwa wstyd, choć jej celem był udział w „Marszu o Wolność”.

Także bezpośredni kontakt z Wnioskodawczynią w toku rozprawy apelacyjnej wskazuje, że wnioski Sądu I instancji dotyczące przeżytej traumy przedmiotowego niewątpliwie niesłusznego zatrzymania są trafne i zasadne.

Nie sposób zatem w świetle ujawnionych okoliczności zatrzymania i jego następstw, uznać, że kwota 2 tys. zł. zasądzzonego zadośćuczynienia jest znaczna a tym bardziej, że jest ona zbyt wysoka.

Wniosek

O oddalenie wniosku w całości

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.

W świetle ujawnionych okoliczności zatrzymania i jego następstw, nie sposób dzieląc zarzut i wniosek apelacji, uznać, że kwota 2 tys. zł. zasądzzonego zadośćuczynienia jest

<p>znaczna a tym bardziej, że jest ona zbyt wysoka.</p> <p>Tym bardziej bezzasadny jest wniosek o oddalenie wniosku w całości.</p>	
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Zasądzone zadośćuczynienie w kwocie 2 000 zł zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2 500 zł.</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>

Zwięźle o powodach zmiany.		
5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia.		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia.		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia.		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
6. Koszty Procesu		
Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
	2 i 3	<p>Na podstawie § 11 ust.6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądzono na rzecz wnioskodawczyni J. P. kwotę 240 zł z tytułu wydatków za udział pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Apelacyjnym.</p> <p>Zwolnienie od kosztów sądowych wnika z treści art. 554 § 4k.p.k.</p>
7. PODPIS		
Dorota Tyrała Ewa Jethon Ewa Leszczyńska-Furtak		